

СЕКЦІЯ 4

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ТА ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Андросенко В.Д.

ЗОВНІШНІ УМОВИ АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Розвиток малого підприємництва в Україні охоплює різні сфери діяльності та рівні управління, тому його успішність залежить від зовнішніх умов активізації його діяльності. Останнє включає множину елементів – правову базу, державну підтримку, бізнес-комунікації з великими підприємствами і різними фінансовими установами. Також одним з таких елементів є – бізнес-інкубатор – одна з відомих та розповсюджених форм підтримки становлення та розвитку малого і середнього бізнесу [1].

Суттєво впливають на активізацію розвитку малого бізнесу в Україні певні внутрішні та зовнішні умови, які суттєво відрізняють його від підприємництва більшості зарубіжних країн, а саме [2, 3]:

- низька технічна озброєність при високому інноваційному потенціалі;
- низький управлінський рівень (бракує знань та досвіду);
- прагнення до максимальної самостійності (більшість зарубіжних малих підприємств працює за умов франчайзингу тощо, а в Україні це відсутнє);
- поєднання в межах одного малого підприємства декількох видів діяльності, що унеможливує орієнтацію на однопродуктову модель розвитку;
- відсутність системи самоорганізації та недостатня інфраструктура підтримки малого підприємництва;
- відсутність повної і вірогідної інформації про стан та кон'юнктуру ринку, низький рівень консультаційних послуг та спеціальних освітніх програм;
- практична відсутність державної фінансово-кредитної підтримки;
- недовіра західних партнерів та негативне психологічне ставлення населення до підприємців.

На умови розвитку діяльності малого підприємництва в Україні впливає негативна динаміка основних зовнішніх макроекономічних показників. Зокрема, спад ВВП призвів до зменшення фінансових ресурсів держави у підприємців, зниження купівельної спроможності населення тощо. До зовнішніх чинників, які впливають на розвиток малого підприємництва, слід віднести обмеженість внутрішнього попиту та наявність кризи збуту на внутрішньому ринку у зв'язку з браком вільних фінансових коштів підприємств, зниженням реальних доходів населення, незначну інвестиційну активність, відсутність переливу коштів з фінансового в реальний сектор економіки, обмеженість кредитів.

Аналіз стану та проблем розвитку малого бізнесу в Україні свідчить про те, що виникає необхідність зміни державної політики підтримки малого бізнесу для суттєвого розширення його ролі і місця в економічному процесі. Для цього потрібно забезпечити у його структурах протягом найближчих років зайнятість на рівні 25-30% дієздатного населення та виробництво до 25% ВВП. Вирішення цього завдання охоплює, зокрема, такі напрями:

- створення відповідної нормативно-правової бази;

- організаційно-фінансове забезпечення підтримки малого підприємництва: прийняття цільових і регіональних програм щодо підтримки малого підприємництва з відповідним фінансовим та організаційним забезпеченням; впровадження єдиної вертикальної системи органів виконавчої влади з питань малого підприємництва від Кабінету Міністрів України до обласних, районних державних адміністрацій; удосконалення роботи громадських об'єднань малого підприємництва тощо;
- пошук та підтримка нових технологій та засобів реалізації підтримки малого підприємництва. Це повною мірою стосується механізму, інструментів та методів бізнес-інкубування.

Для забезпечення впливу місцевої влади на розвиток інноваційних процесів в деяких регіонах України обласними державними адміністраціями розроблено та затверджено регіональні інноваційні програми, реалізація яких мала створити підґрунтя для активізації інноваційної діяльності, створення інноваційної та науково-виробничої інфраструктури, забезпечення інтеграції освіти, науково-технічної сфери та виробництва.

Як підсумки огляду зовнішніх умов активізації діяльності як складової підтримки малого підприємництва, можна зазначити, що державна і регіональна політика повинна стати частиною загальної Концепції державної політики розвитку малого підприємництва і Концепції державної регіональної політики. Це вимагає здійснення наступних заходів на загальнодержавному та регіональному рівні:

- визначення стандартів розмежування організаційно-правових форм їх діяльності, уніфікації послуг;
- постійного сприяння процесу розвитку бізнес-інкубації в Україні як найефективнішого елемента ринкової інфраструктури підтримки і розвитку малого підприємництва під час переходу держави до інноваційної моделі розвитку економіки;
- постійного моніторингу стану розвитку інноваційних елементів інфраструктури підтримки малого підприємництва;
- сприяння створенню нових елементів підтримки бізнесу в регіонах шляхом надання їм повної або часткової фінансової допомоги від місцевих органів виконавчої влади і місцевого самоврядування;
- надання під потреби суб'єктів малого підприємництва вивільнених або невикористаних об'єктів державної і комунальної власності;
- забезпечення повної або часткової компенсації відсотків, що виплачують суб'єкти інноваційної діяльності комерційним банкам, іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційно-інвестиційних проектів, з коштів місцевих бюджетів.

Відтак, зовнішні умови активізації діяльності малого підприємництва в Україні об'єктивно існують, проте потребують удосконалення у економічному, управлінському та правовому аспектах.

Список літератури:

1. Приоритеты развития предпринимательского сектора национальной экономики: Коллективная монография / Бутенко А.И. (отв. ред.), Мирошников П.С., Барабаш А.А. и др., - Одеса.: Ин-т проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2011.-192с.
2. Аналітичний звіт про стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні за 2013 рік : [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. – Режим доступу : <http://www.dkpr.gov.ua/info/3226> (Доступно на 15.03.2014). – Назва з екрану.
3. Філіппов В.Ю. Інфраструктура підтримки малого інноваційного підприємництва: регіональний аспект : Мат. І наук.-практ. Інтернет-конф. [«Проблеми ринку та розвитку регіонів України в 21 столітті»], (Україна, ОНПУ, ППРЕД НАН України. 17-19.05.2010р.) / І.П. Продіус, В.Ю. Філіппов. – Одеса : Вид-во «ВМВ», 2010. – С.19-20.